

MAGYAR FALU

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Dohány-utca 84. sz.
Telefon József 124-76.
Megjelenik minden vasárnap

LAPVEZÉR:
NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN
földművelésügyi miniszter.
FŐMUNKATÁRS: MAYER JÁNOS ny. miniszter.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 24 kg.
Félévre --- 12 kg.
Negyed évre --- 6 kg.
buza forgalmi ára.

Tüzes nyelvek.

A pünkösdi tüzes nyelvek nagy ünnepén talán a szegény, eleven koporsóba tett magyarságnak lelkében fakad a legnagyobb, szívből jövő sóhajtás, onnan buzog fel a legmelegebb imádság az Egek Urához. Mi várjuk, hogy reánk tekintsen az ég és meglássa a mi mérhetetlen megpróbáltatásunkat s küldjön égi jelt nekünk a remény megelégedésére, gonosz elleneinknek a magukbaszállásra.

Várjuk a feltámadást, várjuk az igazi Szentlélek eljövételét. A tüzes nyelveket várja a tizedik szomorú pünkösdi ünnep az árva, megalázott magyar. S amint látjuk a felettünk ragyogó pünkösdi égboltot, érezzük a kalásztérlelő nap melegét, érezzük, hogy minden, ami a gyászos tűz alatt történt, az csak megpróbáltatás és hogy a mi nagypéntekünkre felvirrad a húsvét és nagy áldozásunk után megérjük, hogy a mi pünkösdünk, az igazi pünkösdi ünnepén az egész világ előtt hirdetik majd a bibliai lángnyelvek a mi igazunkat, a mi megpróbáltatásunk végét.

Egy-egy nagy egyházi ünnep, melyen a megváltás isteni munkájának egy-egy nagy állomását ünnepli a keresztény lélek, nekünk, magyaroknak, külön még jobban lélekbevigó ünnepünk van. A keresztre feszített Istenember megváltó élete és szenvedése nekünk, tűrő-bízó magyaroknak külön példaadás, külön reménykedés.

Csak mikor az ünnepek között belenézünk a magunk pártos, meghasonlott életébe; mikor látjuk, hogy vannak meg nem értők és vannak meg nem értettek; látjuk, hogy az igaztalanul szenvedők élete még mindig reménytelen: akkor érezzük, hogy még mindig nem értünk meg a megváltásra.

Vajjon a tüzes nyelvek ünnepe mikor virrad reánk igazán, mikor fog a ma felénk és megriadt igazi próféták nyelve megeredni, hogy a magyar földnek, a verejtékező, dolgos magyaroknak elmondják az igazi megváltó evangéliumot és túlharsogják a templomok hazug farizeusait és a szegények üldözöit és az igazi evangélium meg nem értőit.

Valami ígéret száll felénk a tizedik gyászos pünkösdi ünnepéből. Valami szent biztatás, hogy jönnek, hogy halljuk, nemsokára halljuk az ígét, mely a megváltást hozza. Bizunk benne, hogy nemcsak a külföld hallja meg, hanem itthon is azok, akik eddig nem akarták meghallani azt az ígét, amelynek hirdetésére gyenge erőnkkel mi is vállalkoztunk.

Gazdaképviselők tanulmányútja Bulgáriában.

Szorosabbá teszik a bolgár-magyar kapcsolatokat.

A bolgár-magyar ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kamara a magyar gazdasági élet tényezőinek közreműködésével — mint már megírtuk — tanulmányutat rendezett Bulgáriában, amelynek célja főleg a bolgár mezőgazdasági viszonyok megismerése és a két ország között már a háború előtt fennállott baráti és gazdasági kapcsolatok felújítása volt.

A kirándulást bolgár részről Sztojanovics Iván volt bolgár miniszter rendezte, s azon Almásy László, a Kamara elnökének vezetésével a Kisgazda-párt számos képviselő tagja vett részt.

A tanulmányi kirándulás résztvevői elsősorban a bolgár mezőgazdasági termelés egyik legfontosabb ágazatát, a

dohánytermelést

tanulmányozták. Meglátogatták a leghíresebb dohánytermelő vidéket, Filippopolist és ott behatóan tanulmányozták a dohányfeldolgozó és kezelő telepet is. Filippopolisból Kazanlik és a Sipkaszoros vidékére mentek, mely

rózsaterméséről világhírű.

Csodálatos szépen ápoltt és viruló rózsaukertvények vannak itten, amelyek sok ezer földművesnek adnak kenyeret. Itt gyártják a rózsaszirmokból a világhírű

rózsaoiljat.

Ennek a készítményét és a rózsatermesztést is alaposan megismerék a tanulmányút résztvevői.

A társaság résztvevői ezután Sofia környékén megtekintettek több nagyobb gazdaságot is.

A tanulmányút résztvevői elmondották a Magyar Falu munkatársának, hogy Bulgária földműves lakosságát általában négy főtermelési ág foglalkoztatja: a dohány-, rózsa-, rizs- és szőlőtermelés.

A tanulmányút résztvevői a mezőgazdasági életéről szerzett tapasztalataik eredményeként megállapították, hogy a bolgár lakosság nagy szorgalommal és igyekezettel dolgozik, azonban a kulturális élet még jelentékeny fejlesztésre szorul.

A kirándulók figyelme kiterjedt az állatállományra is, amely szintén felfrissítésre szorul.

A tanulmányút tapasztalatai nyilvánvalóvá tették azt is, hogy

Bulgária a jövőben igen jó piac lesz iparunknak és kereskedelmünknek,

különösen a vas- és gépipar számára.

A magyar képviselőket a bolgárok mindenütt a legnagyobb előzékenységgel és szeretettel fogadták és maguk is megállapították, hogy a magyar-bolgár kapcsolat fokozása és fejlesztése Bulgáriára nézve is sok előnnyel fog járni.

A magyar csoport meghívta a bolgár érdekeltségeket, hogy látogassanak el hozzájuk. Meghívásukat elfogadták és megígérték, hogy jövőre eljönnek hozzájuk a közgazdasági főiskola hallgatói, valamint a bolgár mezőgazdák vezetői a magyar gazdasági viszonyok tanulmányozása végett.

A nagyszabású és tanulságokban gazdag bulgáriai kirándulás résztvevői e héten érkeztek vissza Budapestre.

Kedvező az ország mezőgazdasági helyzete.

A földművelési minisztérium hivatalos jelentése.

A földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentést adott ki a vármegyei gazdasági felügyelőktől és a járási gazdasági tudósítók jelentése alapján szerkesztett helyzetjelentésről.

A jelentés szerint az általános mezőgazdasági helyzet

a meleg időjárás következtében május közepe táján általában javult

s ezt a javulást csak fokozta a legutóbbi napok bőséges csapadéka. Ehhez képest

a vetések állása ezidőszertől általában kielégítőnek jelezhető.

A repce aránylag legjobban fejlődött a Duna mindkét partján, leggyengébb a Tisza balpartján, különösen pedig Hajdu vármegyében, ahol a repce nagy része kipusztult. A statisztikai hivatal adatai szerint

összesen mintegy 137.000 méter-mázsa repcetermés várható.

A búzavetések fejlődésére a legutóbbi meleg időjárás kedvező hatással volt. A vetések jobbra szép haragos

zöldek. Kalászukat hányják. A kalász túlnyomórészt erőteljes és szép. Szalmája elég magas. A beérkezett minősítő becslések szerint a

búzavetések állása legkedvezőbb a Duna—Tisza közén és országos átlagban jó közepesnek mondható.

A rozs kalászát kihányta és legtöbb helyen már el is virágzott. A beérkezett minősítő becslések szerint a rozsvetések országos átlagban szintén jó közepeseknek jelezhetőek.

A tavaszi árpa szépen bokrosodik és elég jól fejlődik. Az őszi árpa most hánnya a kalászát. A beérkezett minősítő becslések adatai szerint az árpavetések jelenlegi állása országos átlagban szintén jó közepesnek mondható.

A zabvetések kielégítően, sok helyütt pedig jól fejlődnek, bokrosodnak és a legutóbbi kedvező időjárás alatt sokat javultak. A korai vetések általában jobbakként, mint a későiek. A zabvetések ezidőszertől állása átlagban jó közepesnek mondható.

A tengeri általában jól és egyenletesen kelt, különösen a korai vetés,

mely elég erőteljes és szépen fejlődik. A burgonya helyenként hiányosan kelt. A korai ültetések szépen fejlődnek. A cukorrépa fejlődése általában jó. Kapálását és egyeztetését megkezdtek. A takarmányrépa eddigi fejlődése szintén elég kielégítő.

A kerti vetemények szépen kikeltek s jó fejlődésnek is indultak. A bab szépen kikelt s erőteljesen fejlődik. Egyéb hüvelyesek szintén jól keltek. A legelők fűnövése sűrű és erőteljes. A legelő az állatoknak bőséges táplálékot nyújt.

A gyümölcsfák közül a kajszinbarackban a virágzásakor és a kötés után járt szelek és fagyok sok kárt tettek. A cseresznye és meggy elég jól virágzott, közepes termést ígér. Az alma, szilva és dió elég jól mulat, körteből azonban gyenge termésre van kilátás. A dinnye általában jól kelt és szépen fejlődik. Kapálása folyamatban. A szőlők fejlődését a tartós meleg időjárás láthatólag elősegítette úgy, hogy a kéthetes késést egyes helyeken be is hozta. A fűrthozam kielégítőnek mondható. A bor ára minőség szerint literenként 3500—8000 korona.

A kormányzó Mohácson.

Vitézi telekbeiktatás.

Horthy Miklós kormányzó pénteken reggel Albrecht királyi herceg kíséretében Mohácsra érkezett, hogy a sátorhelyi pusztán adományozott vitézi telkek tulajdonosait beiktassa új birtokaikba. Az állomásra beérkező vonatot az egybegyűlt közönség lelkes éljenzessel fogadta. A kormányzót Stenge Ferenc alispán üdvözölte.

Az ünnep színhelyén Németh Károly főszolgabíró köszöntötte a kormányzót. Vitéz Hegyessy Géza, testőralezredes méltatta a vitézi rend jelentőségét, Somogyi Kálmán kisgazda talpraesett beszédében köszöntötte az új birtokosokat. Ezután Faludi Ádám nagynyarádi plébános és Ádám Imre kölkedi református lelkész megáldotta a vitézeket és a vitézi telkeket jelképező rögöket. Az aktus végeztével

a kormányzó személyesen nyújtotta át a virágdiszes kosárkákban elhelyezett, a vitézi telkeket jelképező rögöket a nyolc vitéznek.

Horváth Imre tábornoknak, Arady József tiszthelyettesnek, Dedk Ferenc tartalékos őrmester földművesnek, Dedk Máté vármórtiszt helyettesnek, Takaró János szakaszvezetőnek, László György tizedesnek, Szigeti Márton tartalékos szakaszvezetőnek és Madarassy Péter tartalékos tizedesnek és rövid beszédet intézett hozzájuk.

A kormányzó ezután Albrecht királyi herceggel együtt megtekintette az uradalmat, majd tizenkét óra után ebédhez ült. Ebéd közben Albrecht királyi herceg felköszöntött mondván a kormányzóra.

Ebéd után a kormányzó és kísérete vonatra szállt és Mohácsra, Villányra és Pécsre át visszautazott Budapestre.

Egyes szám ára 2000 korona.

Jegyzetek.

A föld pazarlói

ellen a mult számunkban törvényt követeltünk. Követeltük azok megbüntetését, akik gonosz hanyagsággal gazdálkodnak a dús magyar földön, akik nem termelnek, akik paragon hevertetik földjeiket. Követeltük, hogy ezeknek rendelkezjenek el valamilyen állami ellenőrzés alá helyezett kényszergazdálkodást, hogy az a sok magyar föld, melyet így elhanyagolnak, részese legyen az ország gazdasági talpraállításának s meghozza a maga kalászeit.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy szavunk nem volt pusztába kiáltó szó. A képviselők pártkülönbség nélkül helyeslik a gondolatot. Kár, hogy eddig is késett, azt mondják. Már is készül az erre vonatkozó törvényjavaslat tervezete. Hogy mennyire szükséges ez a törvény, az mutatja egyébként legjobban, hogy kaptunk egy levelet, melyben egy névtelen valaki izgatott demagógiának minősíti ez ügyben írt cikkünket s tiltakozik az ellen, hogy a magántulajdonnal való szabad rendelkezés jogát felborítsuk. Ez mutatja, hogy kell a törvény!

Akik sokalják a földreformot, még mindig áskálódnak. A Köztelekben egy nemes úr nyílttéri levelet intéz nagyatádi Szabó Istvánhoz s felszólítja, hogy tegye közzé, mennyibe került eddig a földreform végrehajtásának adminisztrációs költsége: a bírák fizetése, napidíja, helyiségek bére, fűtése, világítása, a tinta, a papír, a mérnöki díjak és a többi. Sürgeti ez az úr, hogy a házhelyeket és kiosztott földeket azonnal irassák át telekkönyvileg az új tulajdonosokra és azt, hogy adjanak statisztikát az új tulajdonosok gazdasági eredményeiről.

Nem beszélünk nagyatádi Szabó Istvánnal erről a nyílttéri közleményről, de mi válaszolunk reá egy-két sorban. Az izgatott nemes úr nyitott kapukat döngtet, mikor az új földtulajdonosok gazdálkodásának ellenőrzését követeli. Ezt a törvény előírja s épen a földbirtokreformnak a nyíltlevelező úrhoz hasonló ellenségei vannak vármegyénként megbízva az ellenőrzéssel. A földreform adminisztrációs költségeiről szóló panaszt megértjük. A nyíltterező urak feledékenyek. Elfelejtik, hogy épen ők — ugyancsak a Köztelekben — követelték, hogy a földigénylés ilyen nehézkes adminisztráció mellett legyen eszközölhető, mert így a föld tovább marad a régi tulajdonos kezén. Természetes tehát, hogy most az ellen nyílttereznek, amit maguk követeltek négy évvel ezelőtt. A kiosztott földek telekkönyvi átírását is helyesljük. Ezt követeli a törvény, ezt óhajtja a nép. Nagyon helyes, hogy most a nyíltterező urak is ezt követelik végre, mert ebből azt látjuk, hogy most már senki nem ellenzi. Eddig is csak azok az urak hiúsították meg és odázták el az átírásokat, akik most nyílttéri háthatamadással igyekeznek a törvényt kompromittálni.

CSEZLI

fogászati és
fogtechnikai
műintézet

Telefon
56-04.

Telefon
56-04.

Budapest, III., Zsigmond-u. 104

Fogakat leggyorsabban készítt! Rendelés egész nap!

Vidékiek azonnal kielégítettnek

VIKTUALIA

KERESKEDELMI RT. BUDAPEST

Központi igazgatóság:
V., Eötvös-tér 2. szám.

A politika eseményei.

A vámtarifajavaslat vitája csendes mederben folyik a nemzetgyűlésen. A *Kisgazdapárt* részéről Temesváry Imre, Barthos Andor és még néhányan szólalnak fel a javaslat mellett, míg ellene a szocialisták és a szélsőbaloldaliak néhány embere iratkozott fel. Remélhető, hogy a javaslat

rövid időn belül törvényerőre emelkedik.

A vámtarifajavaslat után a kormány a *jóvárosi törvényhatósági bizottság* *újálakításáról* szóló belügyminiszteri törvényjavaslatot kívánja a nemzetgyűléssel letárgyalatni s nyomban utána a *pénzügyminiszter indemnitási javaslata* következne, miután a hathónapra szóló költségvetési felhatalmazás, amelyet a kormány legutóbb kapott, *június 30-án lejár.*

A külföldi kölcsön.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a sajtó számára a külföldi kölcsönről az ezzel kapcsolatos tárgyalásokról s a tisztviselőkérdésről és Teleszky János volt pénzügyminiszter londoni, párisi és római tartózkodása a 250 millió aranykoronás népszövetségi kölcsön elhelyezésének tanulmányozására irányul. Ebben a munkában Teleszkyt a Népszövetség pénzügyi bizottságának azok a tagjai támogatják, akiket az illető ország legkiválóbb pénzügyi szakemberei közül a népszövetségi bizottságba beválasztottak. A Teleszky utazásáról kapott hírek igen előnyösek és a kölcsön hamaros elhelyezésére engednek következtetni.

Az ugynevezett **aranyköltségvetésről**, vagyis az aranykorona értékének alapulvételével elkészített költségvetésről a pénzügyminiszter közölte, hogy a munkálatok ebben az irányban serényen folynak, komplikálva azonban a költségvetés elkészítését az, hogy belekapcsolódik a *tisztviselőkérdés* megoldása.

A nemzetgyűlés 33-as ellenőrzőbizottsága

megtartotta alakuló ülését. A kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök és Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter voltak jelen. Az értekezletet a pénzügyminiszter nyitotta meg. A bizottság elnökévé Ráday Gedeon grófot választotta meg. Ezután az

innsbrueki egyezményről

szóló törvényjavaslat, valamint a kiadott pénzkezelésről szóló rendelet előadójául Temesváry Imrét választották meg.

A törvényjavaslat lényege az, hogy az államadósság jövőbeli szolgáltatásának ellátására közös pénztár létesül. Az egyezmény értelmében évente 21 millió aranykorona a megtakarítás és a hátralékoknál 174 millió aranykorona megtakarítást biztosít az egyezmény.

Utána az állami pénzkezelés újabb szabályozását tárgyalták, amelynek értelmében a jelenlegi állampénztárak pénzkezelése 1924. évi július 1-ével megszűnik és az állami pénzkezelést a postatakarékpénztár közvetítésével a Magyar Nemzeti Bank útján fogják lebonyolítani.

A parlamenti nemzetközi kereskedelmi csoport

a képviselőház elnöki tanácstermében ülést tartott, amelyen a

júniusi brüsszeli parlamenti nemzetközi kereskedelmi konferencia előkészítésével foglalkozott

Elhatározták, hogy a brüsszeli konferencián az összes magyar kérdések tárgyalásánál felszólalnak. A konferenciára *Hegyesfalvy* Lajos elnök, *Biró* Pál, *Mózer* Ernő, *Görgey* István, *Hajós* Kálmán, *Dréhr* Imre, *Beck* Lajos, *Farkas* Tibor és *Póka-Pivny* Béla főtitkár utaznak le.

A bugaci beszámoló.

Az elmúlt héten tartotta beszámolóját a *Bugac*-pusztán *Zsitvay* Tibor nemzetgyűlési képviselő, akit erre az útjára több képviselőn kívül *nagyatádi Szabó* István földművelésügyi és *Pesthy* Pál igazságügyi miniszterek is le kísérték.

Zsitvay Tibor beszámolójában rámutatott arra, hogy az országnak a talpraállásához *elsősorban is nyugalomra és békére van szüksége* és ezért kell, hogy olyan erőskező ember kezében legyen a kormány rudja, mint *Bethlen* Istváné. Majd a *külföldi kölcsön* szükségességéről beszélt, amely helyre fogja állítani pénzünk értékét és akkor majd az újjaépítés terén is gyorsabb tempót követhetünk. Rámutatott a *Magyar Nemzeti Bank* megalakításának jelentőségére, majd *nagyatádi Szabó* Istvánt üdvözli a *földreform megvalósításáért.*

Zsitvay Tibor nagy tetszéssel fogadott beszámolója után

nagyatádi Szabó István

földművelésügyi miniszter emelkedett szólásra. Azoknak — mondotta többek közt — akik az országot kormányozzák, messzire kell látniok. *A háború még nem fejeződött be,*

a gazdasági harc ma is folyik még s ha álljuk, megerősödvé kerülünk ki belőle.

Mindenkinek egyformán és erős összetartással kell viselni a terheket.

Pesthy igazságügyminiszter beszédében azt hangoztatta, hogy az ország minden egyes fiának a rendelkezésére álló eszközzel kell résztvennie a nemzeti újjászülés munkájában.

Felszólaltak még *Koszó* István államtitkár és *Patacsy* Dénes nemzetgyűlési képviselő. A miniszterek és kíséretük *Endre* Zsigmond kisgazdapárti képviselő vendégei voltak Szentkúton.

A győri választás.

A Miákics Ferenc halálával megüresedett győri II. választókerületben az egyesült polgári pártok *Bud* János minisztert léptetik fel. Ellenjelöltje *Bernolák* Nándor, akit keresztényszocialista programmal jelöltek, a mult vasárnap tartotta programbeszédét. A szocialisták *Malasics* Gézárt léptetik fel.

A külföldi kölcsön ügye.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszternél a napokban megjelent *Sir William Good* angol pénzügyi szakférfiú, aki összeköttetéseiével a kormány szanalási akcióját az angol pénzpiacra támogatja. *Sir William Good* beszámolt a pénzügyminiszternek londoni útja eredményéről és a külföldi kölcsön elhelyezése ügyében folytatott tárgyalásairól. Hír szerint a *tárgyalások rendkívül kedvezően folytak* és sikerült több londoni pénzcsoporttal a magyar kölcsön tekintetében kapcsolatot létesíteni. Londonba érkezett *Popovics* Sándor, a Magyar Nemzeti Bank elnöke is, aki a népszövetségek bizottságával kezdett tanácskozást.

A kisgazdapárt vezetői a népszövetségi főbiztosnál.

Mr. J. Smith népszövetségi főbiztos a nemzetgyűlés elnöke útján azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretne megismerkedni a magyar nemzetgyűlési pártok vezetőivel. Ennek következtében a *Kisgazdapárt* részéről *Mayer* János elnök, *Szilay* Tamás és *Biró* Pál látogatották meg a főbiztos, a holnap naptól kezdve pedig minden egyes politikai párt elküldi vezető férfiát, hogy a magyar politika kérdéseiről pártjuk felfogása szerint tájékoztassák *Smith* főbiztosot. *Smith* egyébként június 8-án elutazik Budapestre a genfi népszövetségi tanácskozásra és itt nyújtja be *első havi jelentését a magyar szanalási akcióról.*

A nemzetgyűlés munkája.

A nemzetgyűlés keddi ülésén a Ház megdöbbenésének adott kifejezést az osztrák kancellár ellen elkövetett merénylet felett s távirátilag tudatta együttérzését Ausztriával s küldötte jókívánságát, hogy jeles államférfia mielőbb nyerje vissza egészségét.

Napirend előtt még *Rupert* Rezső interpellált a *Kossuth-párt gyűlésének feloszlása* miatt, amelyet a rendőrtisztviselő azért oszlattott fel, mert «nem tűrte, hogy azon dinasztiaellenes kifejezések hangozhassanak el».

Az interpellációra *Rakovszky* belügyminiszter nyomban válaszolt és rámutatott arra, hogy a köztársasági propagandát fennálló törvényünk tiltja, az államforma ez idő szerint királyság, az ellen izgatni nem szabad. A gyűlésen tényleg izgattak s a hangulat is veszedelmes volt, ezért oszlatták fel. Mégis a szólásszabadság és a gyűlékezési jog megvédése érdekében a rendőrtisztviselő tevékenységét meg fogja vizsgálni. *Rupert* nem fogadta el a miniszter választát, a Ház igen.

Ezután a *vámtarifa*-javaslat tárgyalását folytatták. Az első szónok *Gschwindt* Ernő volt, aki a javaslatot helyesnek és mezőgazdasági szempontból is kielégítőnek találja s mert ez a vámpolitika az egész termelésünket elősegíti. A javaslatot elfogadja.

A következő hozzászóló *Várnai* Dániel (szocialista) volt, aki kifogásolta, hogy a javaslat figyelmen kívül hagyja a szociális szempontokat. Ugyanilyen értelemben szólt fel *Pikler* Emil (szocialista) is.

Több felszólaló után a nemzetgyűlés *szerdán*

befejezte a vámtarifa vitáját és nyomban áttért annak részletes tárgyalására.

A javaslat most már előreláthatóan hamar törvényerőre emelkedik. Június 30-án

lejár a kormány költségvetési felhatalmazása s le kell tárgyalni a nemzetgyűlésnek az új indemnitást,

ami előreláthatóan simán fog lefolyni, mert az *aranyköltségvetés* keretei már meg vannak állapítva s az ellenzék sem kezd vitát.

Hogy a Ház nyári szünete mikor kezdődik, még egészen bizonytalan, de valószínű, hogy június vége, július eleje előtt semmi esetre sem.

Ősszel lép életbe az új vámtarifa.

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy az új *vámrarifa* *ősszel lép életbe* és ugyanakkor kerül sor a külállamokkal kötendő kereskedelmi szerződések létesítésére is. E szerződések megkötéséhez szükséges, hogy a vámtarifa alkalmazásáról szóló új *vámtörvényjavaslat* is mielőbb törvényerőre emelkedjék.

Politikai beszámolók.

Az egységes párt tagjai közül többen, mint az eddig is szokásban volt, még a nyári szünet előtt

nagyobb szabású beszámolót

tartanak választókerületeikben. E beszámolók, amelyeken az egységes párt vezetősége számos tagja, sőt legtöbb helyen a kormány néhány tagja is részt fog venni, a nemzetgyűlésnek a legutóbbi hónapokban végzett munkájáról fogják tájékoztatni az ország közönségét és különös jelentőséget nyernek most, amikor az elmúlt parlamenti éra az ország sorsára döntően kiható gazdasági talpraállítás programját alkotta meg.

A beszámolók sorozatát *Biró* Pál nemzetgyűlési képviselő nyitja meg június 15-én *Ózdon*, majd *Horánszky* Dezső folytatja június 19-én *Török-szentmiklóson*, ahol *Pesthy* Pál igazságügyminiszter is meg fog jelenni. Június 22-én *Kállay* Tamás számol be *Kemecsen*, majd június 29-én *Almásy* László, az Egységes Párt ügyvezető-alelnöke tart beszámolót *Szentendrén*.

Óriási vihar pusztított Budapesten és környékén.

Hétfőn délután nagy zivatar pusztított Budapesten és környékén. Másfélórán keresztül úgy zuhogott az eső, mintha kannából öntötték volna. A vihar rengeleg kárt okozott. A lezúdult hatalmas víztömeg

előntötte a pincéket, raktárakat és egyéb alacsonyabban fekvő helyiségeket.

A meredek utcákban valóságos patakok zuhantak végig és nem kímélték meg az előntéstől az ódon és alacsony házakat. A villám is több helyen tüzet idézett elő, amelyet azonban nagyobb kár nélkül elfojtottak.

A zivatar délutáni négy órakor kezdődött és félhatig szakadatlanul zuhogott az eső. Sok munkát adott a tűzoltóknak és a mentőknek. A tűzoltóság valamennyi szivattyújával kivonult és a legerősebben előntött helyiségekből igyekezett először eltávolítani a vizet. A hatalmas víztömeg visszanyomta a kanálisok szennyvizét is és jó ideig tartott, amíg az utcákról a víztömeg lefolyhatott.

A budai Márvány-utcában és Pestszentlőrincen tűz támadt a villámcsapástól. A kivonult tűzoltók azonban hamarosan eloltották a tüzet.

A vihar szerencsétlenséget idézett elő az egyik kávéházban, amelynek hatalmas ablakát bezúzta. A vastag üvegdarabok egy közelben ülő asztaltársaságra hullottak s többet súlyosan megsebeztek.

A Krisztina-körúton a hatalmas vízáradat egy asszonyt belesodort a nyitva lévő esaternába.

Az asszony segélykiáltásaira elősiető emberek a szennyes vízből kimentették.

A Mártonhegyi-út 51. számú házból a lezuhanó víz kimosta a lakókat. Az egyik alacsony lakásból Laner Lipótné 64 éves asszonyt betegágyastól együtt sodorta ki az áradat.

A zápor ezenkívül még rengeteg pincét és alagsori raktárt öntött el, sok milliárd értékű árut és élelmiszert tett tönkre; előntötte a víz az egyik vásárcsarnok pincéjét is.

A sasadi dűlőben egy gyárépület tetejét sodorta le a vihar, a Sashegyről pedig hatalmas gránit-sziklákat sodort le.

Magyar ügyek a Népszövetség előtt.

A nemzetek szövetsége tanácsának június 14-én kezdődő ülészakán a következő

magyar vonatkozású tárgyak szerepelnek:

Magyarország pénzügyi újjáépítése és a kisántant államaival felállítandó vegyes döntőbíróóságok elnökeinek a nemzetek szövetsége útján való kijelölése. Ez utóbbi tárgyat a magyar kormány kérésére tüzték napirendre. A Népszövetség főtítkársága az angol kormány kérésére felvette még a népszövetségi tanács legközelebbi ülésének napirendjére Magyarország, Ausztria és Bulgária lefegyverzésének a Népszövetség részéről való ellenőrzése kérdését. A békeszerződésnek erre vonatkozó cikkelye a következőképpen szól: «Magyarország kötelezi magát, hogy mindaddig, amíg a jelen szerződés hatályban van, aláveti magát minden olyan vizsgálatnak, amelyet a Nemzetek Szövetségének tanácsa szó többséggel szükségesnek ítél.

BOR-szivattyúk, gazdasági eszközök, tömlők, dugók, kénlap, stb.

Budapest, V., Mária-ter. 9. „PERFEKTA” Magyar szivattyú- és pincészet-üzemeltetési vállalat.

Nagyatádi Szabó István és ellenfelei.

Amióta a Kisgazdapárt az egykori kicsiny párttöredékből az ország legerősebb politikai csoportjává növekedett, a kisgazdák ellenfelei minden kínálkozó alkalmat megragadnak, hogy bántalmazzák nagyatádi Szabó Istvánt, ennek a haladó mozgalomnak megteremtőjét és vezérét. Őt esztendő óta azt mondhatnánk tervszerű sajtóhadjárat folyik ellene, amelynek nem lehet más végső célja, minthogy a kisgazdamozgalmat az ország és a világ közvéleménye előtt népszerűtlenné tegyék, magukat a kisgazdákat pedig, ezt az újonnan feltörekvő réteget, a politikai hatalomból kizárják.

A közeli napokban ismét megszólaltak nagyatádi Szabó István ellenfelei. Az ellentábor pennakoptatói a bugaci beszámolón mondott beszédét rosszakaratúan elferdítették, hogy azután a rágalmak mérgezett nyilait röptessék feléje. Ráfogták, hogy mint egykor Tisza István, megállították a vonatot; persze nincsen józanészű ember, aki elhinné ezt az együgyűséget. Nagyon tanulságos megfigyelni, hogy kikből áll nagyatádi Szabó István ellenfeleinek nem épen megvetendő tábora?

Hogy kiknek fáj nagyatádi Szabó István közéleti szereplése s kiket tölt el aggodalommal a Kisgazdapárt erősödése, megállapíthatjuk azokból a sajtóorganumokból, amelyekről tudjuk, hogy melyik politikai csoport érdekeit szolgálják. A kisgazdamozgalmat vezéreinek ellenségei között ott találjuk elsősorban a nagybankokat és csatlósait. Iródeákjaik ők esztendő óta egyebet sem csinálnak, mint Nagyatádi kisbilitik és csúfolják. Az ellenséges tábor másik fele a nagydominikumok tulajdonosaiból áll, akik százezer holdjaikat féltik a kisgazdák politikai érvényesülésétől. Amint látjuk, a kisgazdák elleni gyűlöletben összetalálkoznak a kapitalisták és a nagybirtokosok, kezel fogják a liberális merkantilizmussal azokat a szélsőséges konzervatív elemeket, akik még többé-kevésbé ma is az elavult háborúelőtti eszmékörben élnek s akiknek még mindig fülükbe cseng az összeomlott Habsburg-monarchia megváltó Gotterhalteja.

Ugyan mit vétettek a kisgazdák, mit vétetett nagyatádi Szabó István? Ennek megértéséhez nem nélkülözhetünk egy kis elméleti magyarázatot.

A magyar társadalom azok közé a kóros rétegeződésű társadalmak közé tartozik, amely történelmi fejlődése folyamán nem tudta megteremteni a városi polgárságot, az új kornak ezt a vezető elemét.

Ami városi polgár volt Magyarországon, idegen, többnyire sváb volt; újabb időkben pedig a zsidóság tödült be nagy tömegekben. A kereskedő- és az iparososztály a földművesréteghez képest még ma is csekély és a polgárság még ma is alárendelt jelentőségű. Magyarország az egyellen ország Európában, ahol a régi hatalmas főúri világ dominiumaival együtt megmaradt és amely megőrizte a legújabb időkig régi kiváltságos helyzetét. 67 után létrejött az állami támogatással a bank- és az ipari nagytőke, amelynek lerakódása a mai szervezett ipari munkásság. A letűnt liberális korszak ezen a két csoporton alapult, azonkívül a nagyszámú tisztviselőosztályon, amely az egész világon mindenütt a fennálló politikai hatalom természetes függvénye.

A nyugot-európai államok harmadik rendjét, a francia forradalomban uralomra jutott polgárságot

nálunk Magyarországon a kisgazda- és földművestársadalom helyettesíti. A kisgazdák öntudatra ébredése tehát Magyarország társadalmi rétegeződéséből természetesen folyik. Tulzás nélkül mondhatjuk, hogy a magyar földműves és kisgazda a legmagyarabb és valóban magyar

elem, amit az is bizonyít, hogy ez a nemzet politikailag legmegbízhatóbb rétege, hiszen ez őrizte meg a nemzeti függetlenség gondolatát is a letűnt liberális időszak alatt. A kisgazdák tehát, mondhatnánk, hivatva vannak arra, hogy vezetők legyenek és döntőszavuk legyen az ország sorsának intézésében.

Szinte fölösleges hangsúlyoznunk, mennyire ósdi felfogás azt hinni, hogy a huszadik században, amikor a nagytömegek lettek úrrá a földkerekség minden művelt országában, két kicsiny foglalkozási csoportra lehet alapítani az állami élet súlypontját és ki lehet zárni a kisgazdákat, akik az összlakosságnak több mint hatvan százalékát alkotják.

A nagybirtok és a kapitalizmus képviselőit a szent önzés tereli egy táborba a kisgazdák vezére ellen. Mind a kettő a földreform végrehajtásától fél. Nem fölösleges megemlítenünk, hogy a kapitalizmusnak mennyire érdeke, hogy épségben maradjon a hitbizományi nagybirtok. Ha a földreformot végrehajtják és a földbirtok arányosan megoszlik, nem lesznek többé nincstelen proletárok, akik a városba tödülnek, hogy munkaerejüket a nagyipari kapitalizmusnak olcsón eladják. Ezért a nagybirtokosok és a nagytőkések társadalmi és politikai ideálja a letűnt Tisza-rendszer, amely ő rajtuk nyugodott.

Az egészséges állami és társadalmi fejlődés alapja az a bizonyos váltógazdaság, amely lehetővé teszi, hogy az egyik uralmon levő réteget időnként egy másik váltsa fel. A legújabb idők tapasztalatai megmutatták, hogy milyen végzetes veszedelem, ha a nagytömegeket a politikai életből kizárják. A demokratikus Angliában ma már kormányképes a munkáspárt és miért? Mert a lordok és a polgárság belenevelték az angol munkásokat a politikai életbe, úgy, hogy nyugodtan átadhatták nekik a hatalmat. És azt látjuk, hogy a hazafias angol munkásságnak eszé ágában sincsen felforgatni Angliamai társadalmi és politikai berendezkedéseit és átalakítani a termelés rendjét. Nem kell tehát tovább magyaráznunk, hogy a kisgazdák csúfolása mennyire korszerűtlen, mennyire káros a nemzet jövője szempontjából és mennyire ósdi.

Mi nem állunk osztályharc alapján, mint a szociáldemokraták és nem hirdetjük azt, hogy a kisgazdáknak minden más osztály kizárásával maguknak kell kezükbe venni az államhatalmat. Sőt ellenkezőleg: hirdetjük a teljes társadalmi szolidaritás elvét. Mégis hangzottak el olyan badarságok nagyatádi Szabó István ellen, hogy ő parasztdiktatúrára tör, ami persze szót sem érdemel.

Jobb volna pedig, ha ezek a derék urak nem bántanák a kisgazdákat és békét hagynának a «csizmásoknak», mert ha a csizmásokat nem engedik megszervezkedni, könnyen visszajöhetnek a «mezitlábások».

(Persze frakkban és lakcipőben). A nagyatádi Szabó István ellen elsórt rágalmaknak és hazudozásoknak oka tehát az említett csoportoknak féltékenysége. Az is feltűnő, hogy a liberális körök mennyire támogatják a kisgazdákkal szemben a nemzetközi ipari munkást. Ez abból érthető, hogy a nemzeti szociáldemokrácia, amely az ő teremtményük, lelkiileg közelebb áll hozzájuk, mint a felfelé törekvő magyar parasztság. A kisgazdák tudatában vannak az ő nagyszerű nemzeti hivatásuknak. Harci eszközeik nem az osztályharc, nem az ellenlélek szítása és nem a hazudozás és rágalom. Ők erre nem is szorultak. A múlt tanulságai, a társadalmi erők megoszlása a jelenben, a viszonyok és a történelem logikája nekik adnak a jövőben igazat.

Balla Antal dr.

Háziipari tanfolyamok szervezése.

A földművelésügyi miniszter a háziipar fejlesztése érdekében az eddigi gyakorlathoz képest az 1924—25. év folyamán is rendez téli háziipari tanfolyamokat.

A tanfolyamok tárgyai: kosárfonás, gyékényfonás, szalma- és kukoricafonás, seprő- és kefekötés, fafaragás, vászonszövés, csipkeverés és agyagmunka. A fenti tárgyu munkakörből téli tanfolyam rendezését községek, vagy erkölcsi testületek (egyesületek) kérelmezhetik. Lehetőleg olyan tárgyu tanfolyam kérelmezendő, melynek nyersanyaga helyben vagy a közel környéken beszerezhető, mert egyes nyersanyagok messze helyről való szállítása sok nehézséggel s nagy költséggel jár. A tanfolyamok időtartama a vászonszövésnél 3 hónap, a többinél 2 hónap.

A tanfolyamot kérő község vagy egyesület a következőkről köteles gondoskodni: nyersanyagról, munkahelyiségről, a munkamester (ha az nem helybeli) lakásáról és ellátásáról, továbbá a munkahelyiség és mesterlakás fűtéséről, világításáról. A földművelésügyi miniszterium a munkamester díjazását vállalja.

A tanfolyam rendezése iránti kérelmeket a földművelési miniszterhez címezve legkésőbb ez évi június végéig kell az illetékes m. kir. háziipari felügyelőséghez címezve beküldeni.

A még Oroszországban élő hadifoglyok hazatérése.

A nemzetgyűlés, mint megírtuk, újra megalakította a hadifogolybizottságot és megállapodott a hazaszállítási akció módjában. E megállapodást a belügyminiszter rendletbe foglalta. A rendlet kifejezi, hogy a még mindig Oroszországban élő hadifoglyok hazaszállításának költségét az állam nem fedezheti, erről tehát a hadifoglyoknak maguknak vagy hozzátartozóiknak kell gondoskodni. A külügyminiszterium a hazajönni szándékozó hadifoglyok részére útlevelet küld. Szállítási költség 250 svájci frank vagy annak megfelelő angol vagy amerikai valuta. Ha a hadifogly saját költségén tud hazautazni, csupán a portóköltséget tartozik megfizetni. A hadifogly állandó tartózkodása szerint az illetékes útleveletadó hatóság tartozik megvizsgálni, hogy a hazautazó hadifogly nem kommunista agitátor-e. A hazatért hadifogly magatartásáért ideiglenesen két nagykorú férfiúnak kell szavatosságot vállalni, mely alól az alispán ad felmentést.

A 42 év óta fennálló Fischer J. r. t. Bpest, Nádor-u. 31-33. szák és ponyvagyártmányait Sürgönycim: mint a legmegbízhatóbbat ajánljuk. Ponyvakölcsönzés.

A FRUCTUS

A GYÜMÖLCSÉRTÉKESÍTŐ ÉS SZESZFŐZŐ SZÖVETKEZETEK KÖZPONTJA MINT SZÖVETKEZET

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 80.

foglalkozik a kötelékéhez tartozó 180 szeszfőző szövethozat útján azzal, hogy ezek, illetve a szövethozatok tagjainak nyers termelvényeit (gyümölcs, zöldség, félégyártmányok, pálina, borkő, szárított törköly, stb.) értékesítse, illetve ezek működését támogatja és irányítja. Azonkívül intézi a szeszfőző szövethozatok szervezését. Ahol tehát ilyen alakítani óhajtanak, forduljanak a szervező munka megkezdése előtt a központhoz.

Mi történt e héten?

Főváros.

15.000 tisztviselőt bocsát el az állam, hogy csökkentse az ország kiadásait. Számos hivatalt egészen meg is szüntetnek.

A drágulás 1914. óta átlagban 15.271-szeres, májusban 14 százalékkal emelkedtek az árak.

A Kossuth-párt vasárnapi nagygyűlését, melyet a régi képviselőházban tartottak, a Habsburg-ház tagjai elleni izgatás miatt feloszlatta a rendőrség.

Csernoch János hercegprímás most végzi a fővárosban a pünkösdi bér-málásokat.

Kétezer pineét és padlást árasztott el a hétfői felhőszakadás. Sok helyen még ma is szivattyúzzák a tűzoltók a vizet.

A Dunának naponta számos áldozata van a korai fürdőzők közül, átlag naponta öten fulladnak a vízbe.

Tizenhárom Budapest környékén bujdosó betörőt fogott el a rendőrség, akik egy bandában számtalan betörést és rablást követtek el. A pályaudvarokat fosztogatták állandóan s a veszteglő vagonokból több mint 100 millió korona értékű árut loptak el.

Budapesten elfogták a szabadkai 600 milliós betörés tetteseit, Bulihóvícz Fehér és Sándor Iván rovtomultú betörőket, akik tavaly szabadultak ki a váci fegyházból.

Vidék.

A minapi óriási vihar a Balaton környékén milliárdos károkat okozott. Az egész szőlő- és gyümölcs-termés elpusztult a Balaton zalai oldalán. A vihar több helyütt a vetéseket is tönkretette, úgy hogy a földeket elkezdtek újra szántani. Sok munkás aratás nélkül marad.

A szénbányászok sztrájkja egyre tart. A sztrájkoló területeken a kormány általános szesztilalmat rendelt el. A sztrájkoló bányászok legnagyobb részét mezőgazdasági munkát vállaltak.

Fehérgyarmaton vasárnap leplezték le lélekemelő ünnepséggel az elesett hősök emlékoszlopát.

Szigetvár környékére hatalmas felhőszakadás zuzdul le szerdáról csütörtökre virradó éjjel. A zápor Szigetvár és Barcs között alámosta a vasúti töltést és felszaggatta a kaposvári vasút sineit, úgyhogy a forgalmat meg kellett szüntetni. A rendes közlekedés csak szombaton indulhat meg.

Nagyvárszony község elhatározta, hogy azon a helyen, ahol Kinizsi vízzel kínálta meg a tálcának használt malomkövön Mátyás királyt, a törökverő hősnek szobrot emelnek, amely egyúttal a világháború elesett hőseinek emlékoszlopa lesz.

Csongrádnál új tiszahidat építenek.

Ujpesten egy korcsmában két legény, Nagy Ferenc és Bozay Gyula fogadásból hírközlő kezdtek. Nagy elkapta Bozay nyakát és oly szerencsétlenül szorította a hóna alá, hogy eltörte a nyakcsigolyáját. A szerencsétlen ember a korcsmapadlón meghalt. Nagyot letaroztatták.

Deesen vasárnap leplezték le fényes ünnepséggel a világháborúban elesett hősök emlékoszlopát. A kormányzót Vogt tábornok képviselte.

Csonka-Biharmegye székházát hamarosan felépítik Berettyóújfaluban, amely körülbelül négy milliárd koronába kerül.

Mohács községben rövid időn belül államrendőrséget állítanak fel.

A ceglédi Kossuth-főgimnázium most ünnepelte fennállásának 25 éves évfordulóját.

Mogyoród községben a napokban tűz ütött ki, amely az egész falut pusztulással fenyegette. Éppen akkor utazott át a községen Kormányzónk, aki megállította gépkocsiját és személyesen buzdította a lakosokat az oltásra és utasításokat adott, úgy hogy rövidesen sikerült is a tüzet eloltani.

A kosár.

Irta: dr. Toronyi János.

Búcsú a faluban. A fiatalság a nagykorcsma udvarán ropja a csárdást. Bürkös Kata, a csósz lánya kifáradt a hosszú táncban s az eperfa alatti padra ül; mellé telep-szik táncosa: Karasz Gyurka.

Gyurka (előveszi a csizmaszárból pipáját, tempósan megtömi, rágyújt, szipákol, majd köp egy hosszú sercegőst s végre megszólal): Hát izé, mög vaslós, mongy mán valamit Kati, nélegy olyan fanyalodott, mint az ecettel léontott saláta.

Kati: Té vagy a legény, té beszélj!

Gyurka: Mi a csudát beszéljek?

Kati: Hát ha nem tudsz, hallgass; én nem bánom, ha sasé szólsz.

Gyurka: Mi a szösz? Tán nem tetszik valami? Pedig aszondom, hogy csöledlány létődre mögböcsülhetné az ilyen legényt. Egy fértály föld várakozik rám a javából, ha möghal az idős. (Hosszú szünet.) Mennyi a béröd, Kati?

Kati: Negyvenezőzr korona.

Gyurka: No, abbul telik kötenyre való.

Kati: Telik, ha összegyűjtöm.

Gyurka (kis szünet után): A tehenetők mögellött mán?

Kati: Mög.

Gyurka: Úszó, vagy bika?

Kati: Bika.

Gyurka (nagyban eregeti a füstöt, majd ismét megszólal): Emlékszől-e még rá Kati?

Kati: Mire?

Gyurka: A lükös tehenre, aki mögkergetött a tanyán.

Kati: Kicsi vótam, de azért emlékszőm.

Gyurka: Ha én nem vagyok, hát tisztára fölklelt vóna. Piros ruha vót rajtad, oszt a tehen mögvadult tüle. Mentül jobban szaladtál, antul jobban kergetött. A mi tanyánknak tartottatok. Épp a disznókat legeltettem. Egyszer csak hallom ám, hogy irlgalmatlanul sivalkodik valaki. Mondok, mögnizöm, ki az. Té vótál. Úgy szaladtál, abban a piros ruhában, hogy a lelköd majd kiadtad, én pedig fogtam a bunkósbotom s addig ütöttem azt a ronda lükös tehenet, míg vissza nem fordult. Té mög ijedtődben úgy elterültél a földön, mint a döglött ló.

Kati: Tudom, Gyurka, az apám vött érte nekőd medvecukort egy egész marokra való.

A hatvani postára ismeretlen tettesek a minap éjjel betörték és az ottlevő másfél milliárd korona bankjegyet egy vasládában ellopták. A vakmerő rablókat keresik.

Makón sertésvész pusztít. A hatóság a legszigorúbb óvintézkedéseket rendelte el.

Jászberényben katolikus gyűlést tartottak, mely két napig tartott. A városháztéri népgyűlésen és a földmíves gyűlésen Vass József miniszter, Fröhwrth Mátyás és Bozsik Pál képviselők, továbbá Apponyi Albert beszéltek. Apponyi többtermelésre buzdította a gazdákat, mert ez nemcsak egyéni, hanem nemzeti érdek is.

Külföld.

Berlinben óriási felhőszakadás pusztított, sok utca víz alá került. A közúti vasút forgalma a sűrű villámcsapások miatt egészen megbénult.

Romániában törvényjavaslat készült, amely a nagykorúság határát 24 életévről 21-re szállítja le.

Bukarestben a katonai löszerraktár felrobbant. Ezer vagon lösz repült a levegőbe. Állítólag orosz bolsevisták merénylete volt az explosió. A lösz nemrég érkezett a cseh Skoda-művektől. A városban órisái pánik tört ki.

A francia elnök, Heriot ellen merényletet követtek el, közvetlen közletről revolverrel rálőttek. A merénylet nem sikerült.

Gyurka: Ha én ott nem vagyok, most nem élnél, mert ha a tehen utóler, a szarvára vött vóna.

Kati: Ugyan né beszélj, nem vót az olyan vad, csak egy kicsit mögkergetött. Kicsi vótam, nem mertem szömbefordulni vele. Mire té gyüttél, már az öreg béres is ott vót a nyomomban.

Gyurka: Addig tisztára fölklelt vóna. Amondó vagyok, ha mán mögmöntöttem az életődet, mögtartalak magamnak. Tudod-e mán, hogy az edős mögkért az apádtul feleségül nekőm?

Kati: Hallottam.

Gyurka: Örölsz úgy-e?

Kati: Örül a sutra. Eltévesztőtétők a kilincset, nekőm már van jegyősom.

Gyurka: Tán a Kótiék bérőse, az a málészájú Harangozó Jóska?

Kati: Ha épen tudni akarod, hát az.

Gyurka: De, — az anyja né sira, — mögforgatom a bicskám a finum büribe! — Nem engedlek ki egy könnyen a kezemből. Úgy is alig várom mán, hogy magamhoz szorítsam azt a húsos derékadat.

Kati: Ott az Olaszék Julcsája, érd be azzal.

Gyurka: Köll is nekőm az a vérszőgény, holdkóros pofájú!

Kati: Pedig az egy hold földet is vinne a házhoz.

Gyurka: Elmönne az orvosságra. Hiába börzönködsz, nem tágitok tüled, mert én a fehérnépbe csak az ilyen testőset szeretöm, mint té vagy, — hogy essön bele a tályog!

Kati: Mán pedig énhozzám hiába dörgölődzöl, értsd mög, hogy eligérköztem.

Gyurka: Majd risz még utánam, mint boci a tehen után.

Kati: Ri a göres!

Gyurka (kis szünet után): Osztán, hogy habarodhattál bele abba a sikertelen bergyuba?

Kati: Ugyan né szaporítsd mán a szót, van az olyan legény, mint bárki a faluba.

Gyurka: Na, nem épen, mert velem egy napon sé löhet említeni. De ha olyan bolond vagy, hogy mégis az köll, üssön bele a ménykü, te adod mög az árát!

Kati: Ahhoz sönkinek sőmmi köze.

Gyurka: Na, az apádnak még lösz ebbe beleszólása.

A nagyváradi magyar tanítóképzőt megszüntették az oláhok, birtokait pedig kisajátították.

A magyar-belga árúcsereegyezményt megkötötték.

Albániában felkelés tört ki. A felkelők megtámadták Tirana fővárost. A nemzetgyűlés és a kormány Skutariába menekült.

Kína hivatalosan elismerte Szovjetországot.

Új finn kormány alakult.

Seypel osztrák kancellár ellen a Déli Vasúti pályaudvaron merényletet követtek el. A golyó a kancellár tüdejébe furódott. Állapota életveszélyes. A merénylet, elfogatása közben, önmagát is megsebesítette. Kihallgatásakor megtagadott minden felvilágosítást.

A pápa a Szent Péter-templomban kihirdette a szent évet, vagyis a jubileumi búcsú esztendejét s bullájában a lelkek békéjét hirdeti. A szent esztendő 1924. karácsonyától 1925. karácsonyáig tart.

Kínában megint bandák garázdálkodnak, több angol és amerikai misszionáriust fogva tartanak.

Varasdon Bilics János kétrendbeli gyilkosságért halálraítélt fegyenc sétatömbben leszurta egy rabtársát, aki elárulta, hogy szökni készül és a fogházorvost meg akarja ölni. Újra halálra ítélték a gyilkost.

Los Angeles-ban egy leányiskolában tűz ütött ki, 18 leány elégett és meghalt.

Pünkösöd.

Pacsirtadaltól zengő, szeplőtelenül tiszta azuroz kék ég alatt, aranyos napfényben fürdő, madárdaltól hangos, harmattól csillogó friss zöld halárok felett csilingelő gíngolózással lebegve száll a pünkösdi harangszó szelid szava...

A szorgos, sürgelő mezei munka elcsendesül egy kicsit erre a két ünneplő napra, a verejtékező homlokokról lebillen egy pillanatra a kalap s rövid imára kulcsolódik az asszonyok keze; megpihen a jószág, a szerszám... s a hívogató harangszó a vemhes föld felől az Isten háza felé fordítja a reménykedő, váró ember tekintetét...

Az esztendő valamennyi ünnepnapja közül talán ez az ünnep, a pünkösöd a legmagyarabb s a földművesnép lelkéhez legközelebb álló... A fehér galambok, a piros rózsák ünnepe... A bíborvörös, vértűzű, bársnyagos pünkösdi rózsáké, melyektől most borul pompába a falusi kiskertek virágos ágya s amellyel ünnep reggelre pironkodó boldogsággal bokréttázza fel kedvese kalapját a szerelmes leány... akiről úgy szól a nóta, hogy nem anyától lett, hanem rózsafán termett, piros pünkösöd napján hajnalban született... Szereti a mi népünk a pünkösdi ünnepet, mert nóát költött róla s nóta csak arról szokott teremni, ami a nép lelkének kedves... ami szíve szerint való...

*

A ringó velések tengerén lassankint aranyossá szökl a duzzadó, szemesedő kalász... még néhány hét csupán... s itt lesz az aratás ideje... Keménycsontú, barna karokban suhanva meglendül a csillogó kasza s zizegő, halk sirással dől sűrű rendekbe az Élet... amelynek áldott ígéretével már hivalkodva pompázik a határ... A pünkösdi keltő ünnep az utolsó hosszabb lélegzetű pihenés, mielőtt beköszönl a legnagyobb dologidő, mikor a kelő hajnal és sűrűsödő este egyformán a földet éri a falvak dolgozó népet... Hadd pihenjen ezen a két napon a munka, halkuljon el a határ s a harang hívó szavára menjünk el az Isten házába s imádkozzunk: — Jöjj el, Szentlélek-Úristen!

—Jöjjel, küldj áldást a kezünk munkájára, a termő földre, amelyet verejtékünk öntözött, hogy ne legyen éhes száj s legyen elég kenyér... Küldd el fehér galambodat, szálljon béke a szívekbe, a szeretet békéje, hogy szeressük egymást, testvérként, akik kevesen magyarok vagyunk... Gyujtsd meg bennünk a világosság tűzét, hogy belássuk végre, csak akkor boldogulhat ez az ország, ha egyek leszünk a munkában, önfeláldozásban, hitben és akarásban, hacsak egyféle szempontot ismerünk: mindenki egyért, a boldog hazáért...

Ha békés ölekezésbe borul a falu, a város s nem látunk különbséget a csizma, a mezilláb, a cipellő, a pantalló és a zsinóros nadrág között; ha torkukra forrasztjuk tekintetünk villámával a szót azoknak, akik még ma is pápákkal akarnak lenni a pápánál s magyarnak hazudva magukat, romlott idegen vérük — sváb, szláv ravaszkodásával gyűlölködést hirdetnek, fertőzve, mint a pestis s ékel akarnak verni magyar és magyar, a falu és a város közé...

Pünkösöd ünnepén acélozzák meg szeretetben a lelkünket a Szentlélek Isten tüzes lángjai, élesszük fel magunkban a szeretet tűzét, ne legyünk gyenge, kételkedő tamások, hanem Pál apostol lelke költözzön belénk s higgyük, hogy köszirt lesz ez az ország, amelyen a pokol kapuja sem vesz erőt, ha madarunk a béke fehér galambja lesz, kedvenc virágunk a szeretet olajága és jegyverünk a kasza, a kalapács, a munka, amely egységes akarattal, közös szeretettel újjá, nagygyá fogja építeni ezt a most csonka és szegény kis országot, amelyben létova bizonytalansággal, kétkedéssel tele, reményvesztve és pártoskodva élünk, mint a tanítványok a Mester távozása után, amíg az ő szívükre is nem szállott az első pünkösöd üzenete.

(d. ö.)

HIREK.

Olvasóinkhoz.

A negyedévi előfizetési díjként megszabott hat kilogramm búza értékét, az átlagos piaci árak alapján, erre a negyedévre 20.000 koronában állapítottuk meg. Kérjük olvasóinkat, hogy ezt a 20.000 K negyedévi előfizetési díjat postán sürgősen beküldeni szíveskedjenek. Tisztelettel

A Magyar Falu kiadóhivatala.

Tessedik Sámuel emlékünnepe Szarvason. Országos részvétel mellett folyt le Szarvason, Tessedik Sámuel a falufejlesztés és a kisgazdaképzés első apostola emlékére rendezett ünnepély. A külföldön is jól ismert ünnepelt szakmunkáit, emléktárgyait s a vidék gazdasági, ipari és kulturális életét bemutató kiállítás megnyitása után több előadás volt, majd a negyedszázadig fennállott Tessedik-iskola homlokzatára helyezett márványtáblát leplezték le, amely alkalommal a kormány képviselőjében Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár mondott magasszárnyalású ünnepi beszédet. Az emléktáblát Bartos Pál lelkész vette át megőrzésre, majd a sok ezer főnyi közönség elzarándokolt az Ó-tetőre és karénekek kíséretében megkoszorúzták Tessedik sírját, Raffay Sándor ev. püspök pedig fényes papi segédlettel megáldotta a hamvakat és a szárnyaló beszédben érdemeit méltatva, követendő példaként állította a mai nemzedék elé Tessedik Sámuel.

A Nemzeti Bank elnöke Londonba utazott. Popovics Sándor, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, elutazott Londonba, mivel az ottani népszövetségi körök elérkezettnek látták az időt arra, hogy őt is bevonják a kölcsöntárgyalásokba.

Felvételt a kir. honvédelmi miniszter kezébe. A négy évfolyamos örkényi magyar királyi altisztképző- és nevelőintézet első évfolyamában október 1-ével százötvennégy teljesen díjmentes és teljesen ingyenes ellátást nyújtó államköltséges helyet fognak betölteni. Pályázhat minden magyar állampolgár, aki tizennegyedik életévét már betöltötte és tizenharmadik életévét még nem haladta túl s legalább hat elemi osztályt vagy a középiskolák I. osztályát elvégezte. Pályázati határidő július hó 31. Bővebb felvilágosítást a pályázati hirdetmény nyújt, amely a magyar királyi honvédelmi minisztériumban (9. osztály) díjtalanul — postán a portaköltségek előzetes beküldése mellett kapható.

A vámgabona júniusi térítési ára. A pénzügyminiszter június havában a vámorlás után beszolgáltatott kontingensgabona, továbbá a kereskedelmi őrlés után és az ellenőrzött malmok által beszolgáltatandó gabona térítési árát métermázsánként a következőképp állapította meg: Rozs (kétszeres) 310 ezer, árpa 290 ezer, tengeri 260 ezer, zab 300 ezer, köles 250 ezer, tatárka 300 ezer, ocsu 20 ezer korona.

Borzalmas haragszentelés Lajosmizse községében. Áldozócsütörtökön volt a római katolikus templom új harangjának felszentelési ünnepe. Lajosmizse községből és környékéből mintegy négyezer ember gyűlt össze erre az alkalomra, úgy, hogy a tömeg nem fért be a templomba és nagy része a templom lépcsőjére és a templom előtti térre szorult. A felszentelési szertartást Gosman váci helyettes püspök végezte és a beszentelés után felvonták a harangot a toronyba. A harang felvonása sze-

Levél a Köpködőről.

Csöré Csutak Pista a sajtószabadságról.

Tisztótt Magyarfalú tésuram! Ezennel Bészámolok újabb végveszedelemmel, Mejján az országot ojképp fenyegeti, Akár a pájinkát a Csutorás Peti. Ez is megfenyeget minket elnyeléssel, Megemésztetéssel s más istenveréssel, Mejtől bennem törpül az edényi naccság: Tésúr, veszéjben van a salyószabaccság!

Nem tom, olvasták-e, én ugyan olvastam, — Sok fene dolgomtul rá is érek mastan, — Mij ádáz törvénnel gyün a Pesti Pál úr, Szabad gondolkozást békjözva pogányúl. Szabadgondolkodom én is ojasképpen: Gondolkozni szabad, de nem muszaj éppen: Ám az a sok ujság hogy fogja kibírni, Ha nem szabad eztán csak igazat írni? Mán most is a sok lap könyvedz elül-hátúl, Egészen a Zestig mind a Népszavátúl, Nagy téntacsöppekkal áztatva papírját: Mer nem lehet, hogy az igazat írják. Salyát szavok szerint ezér vész a Haza, Hogy amit űk írnak, nem lehet igaz a'. Honfi-gelebünkre vajmi csekéj vigasz, Hogy akkor talántán ippeg esse igaz; Ha űk maguk mongyák, hogy muszaj hazudni, Csuda tudja úgy az igazat kitudni. Honnan tudjuk eztán, hogy a Meskó bölcse-e? Dénes Pista úrnak merre húz elkörce? Meg az a sok elvtárs, kikbül telnék zsákkal, Csakúgy él-hal-e a magyar munkássággal? Tésúr, itt jelenleg baly vagyon Köpecen, Akkora, hogy megáll tüle a csöpp eszem; Mikoron rámgýünnek a balpártos gondok, Igazat hazudok vagy valótlant mondok? Hisz én is, mint ama nagy Ruper, vagy Drózdi, Pennámmal szokok a Hazának adózni, Hogy van a', hogy mégis szabadlábbal járunk, Kivévéen ha hummi tyúkot sinkófálunk? Világosiccsen meg, tésuram, levélbe: Bátran hazudhatok eztán, vagy csak félve? Lévéen az író toll nem búcsúi bicska. A Köpködő bölcse:

Csöré Csutak Pista.

rencsésen megtörtént és a templomban kezdetét vette az ünnepi mise. Miután az új harangról a kétszáz méter hosszú felvonókötélet leszerelték, figyelmeztették a téren összegyűlt tömeget, hogy vigyázzon, mert a toronyból ledobják a felvonókötélet. A súlyos kötél hatalmas robajjal zuhant le, elszakította a villanydrótokat és a zuhanás zajára nagy pánik tört ki, mert azt hitték, hogy a harang zuhan le.

A tömeg fejét vesztve, menekülni kezdett, úgyhogy többen elestek. A menekülők ezután sorra buktak fel és az utánuk következők az elbukottakat eltaposták. A menekülő tömeg kidöntötte a kijárat mellett lévő márványoszlopot és néhány perccel a menekülés után mintegy ötven ember fektet a földön eltaposva. Mire a menekülés véget ért, a földön heverő emberek között egy halottal szedtek ki, a 15 éves Berence Józsefet. Ezenkívül nagyon sokan súlyosan megsebesültek. Két ember haldoklik, négy ember sérülése életveszélyes és tizenkilenc súlyos sebesült áldozata van a haragszentelés közben támadt pániknak.

Halálra verték a lakodalmass menetet. Szőgi Sándor csongrádi tanyai gazda Tömörkényen nézett és talált fiának feleséget. A minap nagy örömmel indultak el a lakodalmassok Tömörkény felé a menyasszonyért. A tömörkényi ifjúság rossz szemmel nézte a csongrádiak asszonyhódítását és felkészültek a lakodalmassok ellen, ezeknek szekereit a falú határában megtámadták és parázs verekedést kezdtek. A furcsa harcban a csongrádi öklök bizonyultak erő-

sebbeknek, mert a tíz sebesült bizony a tömörkényiek közül került ki. Az asszonyért folytatott háború három sebesültje aligha fog életben maradni. A verekedő magyarok ellen megindult az eljárás.

Drágább lett a posta. A kereskedelemügyi miniszter a posta, táviró és távbeszélő díjszabását június 1-ével újból felemelte. Az új díjszabás főbb tételei a következők: Levél helyben 1000 korona, vidékre 1800 korona, külföldre 4000, illetve 5000 korona, levelezőlap helyben 600 korona, vidékre 1000 korona. Levelezőlap a szomszédos országokba 2400 korona, egyéb külföldre 3000 korona. Ajánlasi díj helyben 1500 korona, vidékre 2200 korona, külföldre 5000 korona. A postautalványok díja a belföldi forgalomban 300.000 koronáig 3000 korona, 500.000 koronáig 5000 korona, 1 millió koronáig 8000 korona, ezen felül minden 1 millió korona vagy töredéke után még 4000 korona. Egy-egy utalvánnyal küldhető legnagyobb összeg 15 millió korona.

Felhős, melegebb idő várható. A kontinensen az idő csöndes és jó-részt borult. Hazánkban tegnap változó, hűvös volt az idő, egyes helyeken esővel. Időprognózis: Jórészt felhős idő hőemelkedéssel várható és a nyugati részekben esővel.

Tűzoltóverseny Mosonydarnón. Vasárnap tartotta meg Mosonydarnó és a környékbeli községek tűzoltósága évzáró gyakorlatát és tűzoltóversenyét. A kitünően sikerült verseny a következő sorrendben folyt le: Reggel 5 órakor volt a püski-i tűzoltózenekar ébresztője, utána Főrika János plébános tábori misét

mondott 10 órakor. Délután 2 órakor a horvátimlei és a kisbodaki Levente csapat között füleslabdamérkőzés. Délután 4 órakor Halászi, Arak, Darnó, Zseli, Lipót, Kisbodak, Remete, Püski, Horvát- és Magyarimle községek tűzoltócsapatai vonyultak fel, majd iskolaszereles, gyorszerelés víz nélkül és vízzel, támadó gyakorlat következett.

Egy kis pásztorleány borzalmas halála. Borzalmas szerencsétlenség történt Dör község határában. Németh Károly dőri gazdálkodó 11 éves leánykája, legeltetni vitte a tehenet. Labdázni akart s hogy mindkét keze szabad legyen, a derekára kötötte a kötelet. A tehen megvadult és a szerencsétlen kis leányt árkon-bokron keresztül hurcolta. A gyermek — mikor kiszabadították — néhány órai kínlás után meghalt.

Októberben megnyílik Örkényben a vitézek földművesiskolája. Köztudomású, hogy Pálóczy Horváth István örkényi nagybirtokos és kormányfőtanácsos a vitézek és hozzátartozóik gazdasági kiképzése céljából földművesiskola felállítására 25 hold földbirtokot, megfelelő épületeket és felszerelést ajánlott fel. Ennek a telepnek helyszíni szemlétét június 1-én tartotta meg a földművelésügyi minisztérium, amelynek fennhatósága alá a felállítandó földművesiskola tartozni fog. A földművelésügyi minisztérium azon van, hogy ez év október hó 1-én a földművesiskolában a tanítást megkezdeti. Úgy halljuk, hogy a minisztérium a tanszemélyzetet is vitézekből szándékozik összeállítani s az iskola vezetésére Némethy Zoltán, a somogy-szentimrei földművesiskola képzett tanára van kiszemelve, aki a harc-téren sokszoros kitüntetést kapott s akit nemsokára vitézzé is felavatnak. A legnagyobb örömmel bocsátjuk ezt az öröndetes hírt a nyilvánosság elé s jelentőségéhez mért elismerésben részesítjük Pálóczy Horváth István nemes, jótékony cselekedetét, amellyel a mezőgazdasági kultúrának és hazafiasságnak áldozva, elvéülhetetlen érdemeket szerzett a nemzet részéről.

Nem lehet keverni. Kérde Strasser a Kohni:

— Hallja, Kohn úr! Hogy van az, hogyha maga kártyázik, akár társas, akár hazárdjátékok, mindig nyer. Ha pedig kimegy a lóversenyre, rendszerint elveszti minden pénzét...

Kohn nagyot néz.

— Csodálkozok magán, Strasser úr, hogy nem érti! Hát mondja, lehet a lovakat keverni?

Vasszögekkel etette meg haragosa teheneit. Pölöskei Antal soproni gazdálkodó már évek óta haragban élt Csonka Ferencel és a két haragos egy alkalmat sem mulasztott el, hogy a másiknak borsot törjön az orra alá. Legutóbb az elvakult haragos, hogy-hogy nem, belopódzott Csonka istállójába és Csonka tehenei elé vetett széna közé vasszögeket kevert. A szegény állatok természetesen elpusztultak, azonban a földarabolás után kiderült, hogy vasszöggel etették meg őket és a csendőröknek nem volt nehéz Csonka alaposan gyanúsítható haragosát, Pölöskeit, beismerésre bírni. Pölöskei Antalt átadták a soproni ügyészségnek.

SZAKORVOSI rendelő vár- és nemibeteg részére
EZÜST SALVARSAN-OLTÁS! — Rendelés egész nap
Rákóczi-ut 32., I. emelet 1. (Rókussal szemben.)

ETERNIT-PALA
eladása és tetőfedési vállalat

Tégla, cserép, mész, gipsz, cement és mindennemű építési anyagok nagyban és kicsinyben.

Somogyi Béla Budapest
VI., Gróf Zichy Jenő-utca 34. Tlf.: 140—11.

A kormányzó ünnepélyesen megnyitotta a XV-ik árúmintavásárt.

Szombat délelőtt nyitotta meg ünnepélyes formák között *Horthy* Miklós Magyarország kormányzója a XV. árúmintavásárt, amely pompás csoportjaival fényes bizonyítéka a magyar ipar és kereskedelem nagyarányú fejlődésének. A kiállításon óriási számmal jelentek meg külföldi és vidéki látogatók is. Rengeteg kereskedő érkezett megszállott területekről, de jöttek még Amerikából is.

A kormányzót *Belating* Artur a Kereskedelmi Kamara elnöke üdvözlötte, amelyre az államfő a következő szavakkal válaszolt:

— *Nekem az utóbbi években többször volt alkalmam a vásárt megnyitni. Minden évben büszkén és örömmel konstátálom a haladást. Meg vagyok győződve, hogy az idén is céltudatos és sikeres munkát és haladást fogunk tapasztalni. A XV. árúmintavásárt ezennel megnyitom és átadom rendeltetésének.*

A kormányzó és kísérete azután a vásár területén nagy érdeklődéssel nézték végig a kiállítást, melyen a következő cégek kiállításai tűnnek fel elsősorban:

A Magyar Köztisztviselők Fogasztó, Termelő és Értékesítő Szövetkezete három külön pavilonnal is állott a XV. árúmintavásár közönsége elé. Ez a három külön pavilon nemcsak a többi kiállítóval, hanem egymással is vetekedett, hogy melyik tud izléseesebbet és tartalmasabbat előállítani. És a versenyzés eredménye felett a pártatlan szemlélő alig tud dönteni, csak annyit állapíthat meg a legteljesebb nyugalommal, hogy a kiállítás teljesen hű képét adja annak a nagyszabású és komoly munkának, mely a köztisztviselők szövetkezetében minden téren folyik és amely *Schnelzer* altábornagy elnök, *Miklausich* Adolf min. tanácsos alelnök, *Kalapos* Lajos ügyvezető igazgató és *Szabó* György, a húszem igazgatója erélyét és nagy körültekintését dicséri.

Mindjárt a kiállításban tett első lépések után feltűnik a szövetkezet húszemének igazán hívogató külsejű pavillonja. Itt sorakoznak ínyesiklandozó, minden a szövetkezet húsfeldolgozó üzemének termékei s hatalmas, pirosra perzselt félsertésektől a téliszalámiig és a szövetkezet specialitását képező mozaik-felvágottakig és imitált sonkáig. Az utóbbiak különösen kecsesítő látványt nyújtanak a maguk nagy változatosságában, minden izlés kielégítő pompásan kombinált összeállításukban. S ha az ember a pavillonban felhalmozott árúk sokféleségét tekint, önkéntelenül elnézi a szövetkezet nagytétényi hízladáját, melyből hetenként 200 darab sertés, 25–30 darab marha, 45–50 darab borjú kerül feldolgozásra. A kidolgozás azután a húszem feldolgozó telepére tereli a figyelmet, amelyet alkalmunk volt megtekinteni és amely éppen olyan étvágygerjesztő és ragyogóan tiszta, a modern hygienia minden követelményének a legteljesebb mértékben megfelelő, mint azok a termékek, melyekben a kiállítás közönségének módjában volt gyönyörködni.

A Magyar Köztisztviselők hússzállója is méltán keltett nagy feltűnést a kiállításban. Ennek közelebbi vezetése *Kalapos* Lajos ügyvezető igazgató kezében van és ő irányítja a budafoki pincészetet, ahol a szövetkezetnek 20.000 hektoliter kitűnő minőségű és a legnagyobb szakértelemmel kezelt bora van elraktározva. Innen látják el a szövetkezetnek részben a fővárosban, részben a vidéken levő 85 saját árudáját,

melyeket nemcsak a köztisztviselők, hanem általában a nagyközönség előszeretettel keres fel, mert a szövetkezet palackozott borai kivívták a közbizalmat. Ezt mutatta az a nagy érdeklődés is, mely a kiállításban a végtelenül izléses külső kiállítású pavillon iránt megnyilvánult, melyben ragyogó csatarendben sorakoztak fel a hívogató feliratú palackok.

A Köztisztviselők Fogasztási Szövetkezetének vegyészeti osztálya is kivívta az általános figyelmet. Itt azok a termékek kerültek kiállításra, melyeket a szövetkezet gyártelepe, a Lenke-művek (I., Lenke-út 134. t. J. 76–04.) termel. A Lenke-pipercikkek (szappanok, fogápolási szerek, kölni viz, sampon) éppen úgy közismertek és közkedveltek ma már, mint a «Lenke» jelzésű háztartási cikkek, cipőkrém, fém tisztító, padlómázok, kékitők, tinták stb. Itt is feltűnik az árúknak a belső tartalmát híven kifejező izléses és megnyerő külső kiállítása, mely megkapta a kormányzó figyelmét is, aki éppen úgy, mint a Köztisztviselők többi osztályainak, ennek is hosszabb időt szentelt.

Markai Mihály kocsigyártó (V., Nádor-u. 10.) Különleges kocsigyártmányaival állott a vásár érdeklődésének középpontjában. Fajdán, Docaid-kocsijai vidéki célokra is bárhon megfelelnek. Kocsijai mind könnyű, kiváló gyártmányok. A kiállítást érdeklődve szemlélte meg a kormányzó úr is.

A Kecske és vidéke gyümölcserőltető és központi szeszifőző szövetkezet, melynek középpontja Ókésken van, igen ügyes összeállításban mutatta be a gyümölcspálinkák és gyümölcspárlatok mintáit, melyeket a szövetkezet termel és melyek máris az egész országban hírnevet szereztek maguknak. A kiállított minták ügyes összeállítását felkeltette a kormányzó érdeklődését is, akit a szövetkezet részéről Im. Kiss Béni elnök és Bárány igazgató fogadtak. Az ünnepélyes megnyitás után a nagyközönség is tömegesen kereste fel a kecskei gyümölcserőltető és szeszifőző szövetkezet helyiségét és gyönyörködött a kiállított minták izléses összeállításában és élvezte a finom gyümölcspárlatokból adott kóstolókat.

A hazai agyagipar egyik specialitását mutatta be **Klíma Ferenc (Pécel)** legújabb szabadalmával, a kézierőre szerkesztett tetőcserep (ú. n. «revolver») sajtológójával. Ez a találmány újabb bizonyítéka a maga egyszerű alapötletével és szolid mechanikai keresztülvitelével annak a nagy ötletességnek, amely a magyar iparban sokszor még felfedezetlenül rejtőzik. Ezzel a sajtológóval 1 férfi-munkás és 2 leány vagy fiú óránként 250–300 darab tetőcserepet gyárt, hat a legnagyobb könnyedséggel és az eredmény az előállított cserepek nagyobb tömörsége és jutányossága. Ezt a nagy, többtermelési szempontból fontos teljesítményt elismerte a kormányzó is, aki megtekintette az üzemben lévő gyártást és dicsérelt jelezte ki.

Beke Péter Pál hegedű- és lantkészítő kiállítása finom művű, precíz hangszereivel tűnt ki. Nagyszámban állított ki a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig gordonkákat, hegedűket, lantokat és gitárokat, melyekben sokáig gyönyörködött a kormányzó úr főméltósága is. Beke Péter Pál üzlete és műhelye VIII., Baross-utca 18. sz. alatt van.

Kiss Ernő és Társa R. T. rostakülönlegességek gyára, Hódmezővásárhely. Szabadalmazott terménytisztító- és osztályozó rosta különlegességeivel vonta magára a nagyszámú érdeklődők figyelmét. Gyártmányainak előnyei, hogy rostái síkban járnak, a rosta soha nem táncol, 50 százalékkal nagyobb munkateljesítményt végez, tökéletesebben tisztít, legszabályozó készüléke van, lefolyó

síjja tetszés szerint beállítható; egytű gyűjti az egyenlő nagyságú, fajsúlyú és csiraképes szemeket, az idegen magokat legaprólékosabban kiválasztja. Minősége, kiállítása elsőrangú. A cég gyártmányai iránt melegen érdeklődött a kormányzó úr is.

Seltenhofer Frigyes Fiai (Sopron) harangöntőde. Mindjárt a főkapu bejáratánál impozáns látványt nyújt egy hatalmas állványon felállított négy egymás felett levő harang. A kormányzó úr főméltósága és kísérete megérkezésekor működésbe hozta a gyár jelenvolt fiatal cégtőke és gyönyörű hangjuk mellett gyönyörködött a kormányzó Magyarország legrégebbi gyárának alkotásában s azután hosszasan elbeszélgetett a gyár egyik jelenvolt fiatal főmérnökével, aki megemlítette, hogy a gyár 1816-ban alakult s a mostani tulajdonosok egyik őse alapította s azóta apáról-fiúra szállva, mindinkább fejlődött. A gyár a Szeged felsővárosi római katolikus hitközség számára egy gyönyörű cishangú, 1786 kg. súlyú harangot készített, az újfahéti görög-katolikus hitközség számára pedig egy 355 kg. súlyú a-hangú harangot szállított.

Az Egri egyházkerületi takarékpénztár három vállalata van képviselve az Árúmintavásáron. Az első a *Bélaapátfalvai kőedénygyár r. t.*, amely használati és dísz tárgyakat állított ki igen izléses és tartós kivitelben. A gyárat a legutolsó időben teljesen átalakították és modernül rendezték be. A kiállított dísztárgyak közül az értékesebbeket kézfestés díszíti. A második vállalat a *Hering-féle mezőgazdasági gépgyár és vasöntőde r. t., Eger.* Elsőrangú borsajtókat és kisebb mezőgazdasági gépeket, gépalkatrészeket, kerámiai gépeket (szőlőpréseket) gyárt. A harmadik vállalat az *Egri forgalmi r. t.*, amely körülbelül hat különböző fajta vörösbort és egri fehér aszút tart raktáron. A vállalatokat a kiállításon az Egri egyházmegyei takarékpénztár vezérigazgatója, *Sebeők* Endre dr., továbbá *Holzer* József és ifj. *Hering* János igazgatók képviselik. A kormányzó úr főméltósága a kiállított tárgyakat megtekintette és elbeszélgetett az igazgatókkal.

A Bogenfűst György kocsigyártó cég (VIII., Fecske-utca 19.), amely 1859 óta áll fenn, főképen a föld-birtokos közönség előtt tűnt fel luxuskocsijaival, amelyek a kormányzó főméltóságának figyelmét is annyira megragadták, hogy spon-tán megszólításával tüntette ki a cég főnökét. Igen csinos kiállítású Haeton- és Esterházy-hajtókocsik is voltak láthatók a cég által kiállított árúk között. A Bogenfűst-cég különben az utolsó vas- és fémipari kiállításon is az aranyéremmel lett ki-tüntetve.

Wessely János kocsigyártó, Budapest (Gróf Haller-u. 36.) Gyönyörű kivitelű és kiváló minőségű úri-hajtó, natur- és csekléri-kocsikat állított ki. A cég számos főúri birtokos, kis- és középgazda rendes szállítója. A kocsik iránt igen élénken érdeklődött a kormányzó is, aki hosszasan szemlélte Wessely szébbnél-szebb kocsijait és hintóit.

Bundschuh István lakatos és gépműhelye szabadalmazott «Tip» szemlappátjaival keltett általános érdeklődést. A közkedvelt háztartási eszköz alkalmazása mellett nem kell ezentúl hajolni a sóprésnél, nem kell külön szemlélő láda s nincsen porfelhő a takarításnál. A cég műhelye és raktára VII., Dembinszky-utca 6. sz. alatt van.

A kiállítás egyik látványossága volt a régi híres *Kotányi cég* (Damjanich-u. 30.) pavillonja, ahol a világhírű és páratlan magyar paprika különlegességeket mutatta be a külföldi és hazai kereskedőknek. Édesnemes, rózsza, erőspiros s sok más-fajta örleményei a magyar paprika-termelés és ipar verhetetlenségéről és versenyen felüliségéről tesznek bizonyosságot. A sátor előtt sokáig időzött a kormányzó főméltósága is.

Hasznos tudnivalók.

Legyek irtására legjobb háziszser a következő: Összekeverünk két kávéskanálnyi finomra őrölt fekete borsot ugyanannyi porcukorral és tejföllel. Ezt a keveréket azután lapos edényekre kenjük és a szobában vagy konyhában több helyen elhelyezzük.

Jó házi szappan készítése. 4 kiló zsiradék, 10 liter fahamu, lúg, 1 kiló legerősebb lugkő — ezt 4 óra hosszáig folytonos keverés közben egy igen nagy fazékban főzzük. 4 órai főzés után 4 marék só adunk bele, azzal még fő egy kevés ideig, azután egy feneketlen faládába egy ritka zsákrongyot teszünk és abba a felszínre jött szappanfőzetet beleöntjük nagy kanállal. A lúg a fazékban marad, azzal igen jó súrolni. Másnap reggel a megkeményedett szappant felvágjuk és jó száraz helyre elteszük.

Méhszúrás. A méh szúrása igen veszedelmes, mert mérget fecskendez a testbe és sok méh szúrása halálos is lehet. A méh szúrás közben hegyes fulánkját nagy erővel döfi a bőrbe. Mikor azután a méreg beoltásának megtörténtével fulánkját vissza akarja húzni, ebben a szűrő tövisek visszafelé álló fogai megakadályozzák és a méh erőlködésének rendesen az a vége, hogy a fulánk beleszakad és a szúrás a méh életébe kerül. De a beleszakadt fulánk, mint minden idegen test, például az újba furódott szálka, izgat és a mérgezést követő helybeli gyulladást még fokozza, azért méhszúrás után az első teendő a fullánknak óvatossá kihúzása. A méh mérge hangyasav. A fájdalmas bőrgyulladás, mely a méhszúrás helyén keletkezni szokott, hideg borogatásra rendszeren rövid idő múlva, minden káros következmény nélkül elmúlik. Az arcot, a szemet vagy a nyeldekelt erő szúrások természetesen sokkal fájdalmasabbak és esetleg az életet is veszélyeztetik. Sok méhnek, egy egész méhrajnak a szúrása az embert, sőt a lovat is megölheti. Vannak emberek, akik a méhek mérge iránt nem fogékonyak sőt úgy látszik, a méh mérgevel való ismételt beoltás a mérgezés erejét egyre csökkenti és az olyan ember, aki sokat foglalkozik a méhek körül és aki ennélfogva gyakran ki van téve annak, hogy méhek megszúrják, idővel egészen immunis, védett lesz a méhek mérge ellenében.

Vigyázzunk a fiatal burgonya evésénél. Gyakran megessük, hogy a fiatal burgonya közül egy pár olyan is van, amely nem valódi tavaszi krumpli, hanem a pincében tartott burgonyának kicsirázott, csenevész fattyúhajtása. Ezek a vizenyős, rossz ízű apró burgonyák egy «szolanin» nevű mérget tartalmaznak, mely a szervezetbe kerülve megmérgezheti azt. A fiatal burgonyát tehát jól meg kell válogatni.

A tojás dohos szagának eltüntetése. Az a kellemetlen dohos szag, mely a tojásból sokszor szerteárad, úgyszintén az a meszes szag is, melyet a meszben oltatott tojás terjeszt, könnyűszerrel úgy tüntethető el, hogy a feltört tojás tartalmát tányérba töl-tik és néhány órán át úgy hagyják állni a levegőn. Az így szellőzött tojás teljesen elveszti kellemetlen szagát.

Ne busuljon! Legkellemesebben és legolcsóbban szórakozhat, ha megragadja az alkalmat és előnyösen vásárol gramofonlemezt. Másorba még nem foglalt elsőrendű, kétoldalas, új, műsoronkívül ének- és táncfelvételek darabja K 88.000.

Sternberg kir. udv. hangszergyár, Bpest, Rákóczi-út 60

Csúsz, köszvény, rheuma, derékfájás, szúrás, szagatás, csontfájdalmak stb. enyhítésére legjobb szer a KRIEGER - féle

REPARATOR

Kapható gyógyszerárakban. Postán szállítja: KRIEGER-GYÓGYSZERTÁR, Bpest, Calvin-tér.

KÖZGAZDASÁG

Gyümölcs piacunk és a „Fructus.”

Irta: dr. Drucker Jenő.

Magyarország éghajlata a gyümölcsstermelésnek rendkívül kedvez, úgy hogy *sehol e kerek világon izlelesebb, zamatosabb gyümölcsöt, mint nálunk, nem lehet termelni.* Ennek következtében a trianoni kényszerbéke folytán megmaradt csonkaország elsősorban van hivatva arra, hogy

minden talpalatnyi földet, mely más mezőgazdasági terményre nem alkalmas, gyümölcsfákkal telepítsen be.

Nem elég azonban, ha a megfelelő vidéken a legjobban bevált gyümölcsfákat ültetjük, hanem gondoskodnunk kell arról is, hogy minden termése megmaradjon és a különféle veszedelmekkel szemben megóvassék.

Az a központi szervezet, melyet a földművelésügyi és a pénzügyi miniszteriumok még 1917-ben a „Fructus” központtal kapcsolatban létesítettek, elsősorban arra hivatott, hogy a gyümölcsfák ültetését előmozdítsa és a kilátásban lévő gyümölcsöt az elpusztulástól megóvjaa. További feladata pedig az, hogy a kötelekezéshez tartozó mintegy 180 gyümölcsértékesítő- és szeszfőzővállalat útján a szövetkezeti tagoktól a helyben és azonnal nem értékesíthető gyümölcsöt összegyűjtse, a könnyen romló gyümölcsnek azonnal piacot teremtsen, vagy annak konzerválásáról gondoskodjék, a tartósabb gyümölcsöt pedig raktározza el és olyankor hozza forgalomba, amikor a gyümölcskínálat csökkent és annak ára lényegesen emelkedett.

Ugyancsak hivatottak ezek a szeszfőzővállalatok az egyéb feldolgozásra, illetve közvetlen fogyasztásra nem alkalmas gyümölcsöt párlatfőzésre felhasználni. A magyarországi gyümölcspárlatok világszerte nyílt piacra találnak, ha ezeket megfelelő mennyiségben és kellő formában tudnók vételre felkínálni. Sajnos azonban, nálunk, különösen az utolsó években, a finomabb gyümölcsök hulladéka (cseresznye, meggy, barack stb.) csak igen kis mennyiségben állott rendelkezésre és ott, ahol volt, sem merték a vállalatok nagyobb összeget ilyen

értékesebb pálinka készítésébe befektetni, holott nyilvánvaló, hogy ezekből az említett finomabb gyümölcspárlatokból Anglia, Hollandia, de esetleg tengeren túl is nagy fogyasztó közönséget volnának képesek hódítani.

De hivatott a „Fructus”, illetőleg a vele kapcsolatban álló minden szeszfőzővállalat arra is, hogy a pálinka melléktermékeit kifőzött törköly, borseprő, gyümölcscefre stb. ne hagyja elpusztulni vagy ne engedje át olcsó pénzen a külföldnek feldolgozás végett, hanem maga aknázzon ki ezekből mindent, ami feldolgozásra érdemes.

Úgy a gyümölcsértékesítő szövetkezeteknek, mint magának a „Fructus”-nak igazi hivatása csak most, midőn a konszolidáció végre megindult, fog érvényesülni oly módon, hogy minden gyümölcsértékesítő- és szeszfőzővállalat minden, a körzetükhöz tartozó gyümölcsöt, sőt zöldséget is megfelelőképpen összegyűjtson, esetleg raktározzon el és így nemcsak a hazai piacnak az ellátását vegyék kezükbe, hanem jelentékeny mennyiségű árut szállítván külföldre, kereskedelmi mérlegünk javításához nagymértékben járuljanak hozzá.

A „Fructus”, mint központ széleskörűen jár közben oly vidék termelőinek a kezére, akik ily központi szeszfőzővállalatot létesíteni akarnak, amint hogy úgy az új, mint a régi vállalatok műszaki, kereskedelmi és adminisztratív irányításában nekik szolgálatot tehet.

VÁSÁR ÉS PIAC.

A Mezőgazdasági Árubeszerző és Kereskedelmi R.-T. heti jelentése.

Gabonapiac.

A csütörtöki terménypiacon a kenyérmagvakban tovább szilárdult az irányzat. A buza ára a tőzsdeidő alatt tízezerkoronával drágult métermázsánként. A tőzsdeidő alatt fejérmegyei búzáért 332.500 koronát fizettek métermázsánként, egyéb dunántúli állomásról 320.000, messzebb fekvő állomásokról 315.000 korona volt a búza ára.

Állatvásár.

A csütörtöki marhavásárra felhajtottak 1393 darab vágómarhát. Árak: Ökör, legjobb minőségű 16—18 ezer, kivételesen 18.500—19.500, középminőségű 12—15.500, gyengébb 9500—11.500, bika, jobbminőségű 16—17 ezer, kivételesen 17.500.

=====

Főszerkesztő és felelős kiadó:

Karácsony Gyula.

Felelős szerkesztő: Czebe László.

Szerkesztő: Dunay Ödön.

=====

ALFA
Zaval Separatorok,

ALFA
tejszállítókannak,

ALFA
tejgazdasági gépek,

ASTRA
hűtő- és jéggyártó-telepek elismerten legjobbak.

Szállítja:

Alfa Separator r.-t.
BUDAPEST

Gyártelep:

I., Csurgói-út 15. Telefon: J. 68-89.

Városi iroda és raktár:

IX., Ráday-u. 12. Telefon: J. 52-57.

NEUSCHLOSZ-LICHTIG

REPÜLŐGÉPGYÁR ÉS FAIPAR R.-T.
BUDAPEST-ALBERTFALVA.

Eladási iroda: Budapest, V., Balaton-utca 2.

Dunántúli, hajdúsági, ceglédi, dorozsmai, kecskeméti típusú ló- és ökörszekerek, kerekek, agyak, talpak, küllők, löcsők stb. Eszterházy és egyéb kocsik gyártása.

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk állandóan nyers

LYSOFORMOT

mely minden fertőzéstől, betegségtől megóv.

„Fertőtlenítés a gazdaságban” című nagyon tanulságos füzetünket minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár r. t., Újpest

680 kg. tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 kersztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, szab. betétsínes géppel szakértő-bizottság előtt takarít meg a Stern-féle szabadalmazott **dobkosár-betéttel.**

Kérdezőkérésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást:

BÁRDOS és BRACHFELD, BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 5/b SZÁM.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

MAGYAR GÉPGYÁRI MUVEK R. T.
Budapest, VI., Vilmos császár-út 57. szám.

Magyarország legnagyobb mezőgazdasági gépgyára.

Gyártmányai: az összes mezőgazdasági gépek, úgymint: gőzcséplőkészletek fa-, szén- és szalmafűtésre, benzínmotoros és szivógázmotoros cséplőkészletek, kétgépes gőzekekészletek, gőz- és szivógázmotorok, precíziós stabil benzín- és szivógázmotorok, szivógázgenerátorok, járgányok, lóherecséplő- és lóherefűtőgépek, kazalozók, fogatos-ekék, boronák, kultivátorok, szántóföldi hengerek, tolókeres és merítőkanales vetőgépek, Planet-kapák, fűkaszáló- és aratógépek, szénagyűjtőgépek, szénasajtók, szecskavágók, répavágók, tengerimorzsolók, tengeriszártépőgépek, tárcsás, hengeres és függőleges kövű daráló és simaörlőmalmok, szőlősaajtók, teljes szélmotoros telepek stb.

Konyhakertek, szántóföldek, rétek, legelők öntözéséhez: Lanninger-rendszerű

ESŐSZERŰ ÖNTÖZŐ-BERENDEZÉSEK!

Kérjen árajánlatot!

Kérjen árajánlatot!

FORD-TRACTOR

AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE: **HALTENBERGER VILMOS**

Budapest, VI., Nagymező-utca 19. Telefon: 66-15. Sürgőnycim: Fordson Budapest.

A Ford-Traktorok behozatala és szállítása körül felmerülő időtrábló nehézségekre való tekintettel a tavaszi szántásokhoz szükséges traktorok esetleges megrendelését már most kérem eszközölni, hogy azok a szükséges időre rendelkezésre állhassanak.

SZÁNT, HAJT, VONTAT PETROLEUMMAL

Legolcsóbb gazdasági erőgép A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságokból.